

התתקומונות

אחרי שנים שהתמודדו עם הבירוקרטיה העירונית, החליטו וועדי השכונות בעיר שנמאס להם. ברוח הפוליטיקה החדשה, הם הגו את מועצת התושבים. כעת הם מתכוונים לרוץ למועצת העיר כדי לקחת את המושכות בידיים, להעיף את עסקני המפלגות ולהציב את האינטרס המשותף בראש סדר העדיפויות. הכירו את "הפתח תקוואים"

מאת טל סרוסי ומזל טלבי לוי
צילומים זאב שטרן

ובמקום זאת בעירייה אמרו לי ללכת ולחפש את ההקצאות בעיתון. אין שום שיתוף פעולה עם העירייה. אמרתי לעצמי שזה לא ייתכן ולכן הזמנתי אלי את יו"ר וועד שכונת כפר גנים ג', צדוק בן משה, וסיפרתי לו שיש לי חלום על נציגי שכונות במועצת העיר. כמו בחירה אזורית. הוא אמר לי שגם הוא חשב על זה תקופה ארוכה. כך התגלגל הנושא ומסתבר שכל אנשי העשייה בשכונות רוצים את אותו הדבר. בבוא היום, כך הם מבהירים, מתוך מועצת התושבים ייבחרו הניציגים שירכיבו את הרשימה שתמודד בבחירות למועצת העיר. מי שייבחר אצלנו יהיה מחויב לכל השכונות שחברות בגוף שהקמנו, ולא רק לשכונה אחת, מסביר לבנון. "במועצת התושבים יהיו נציגים של השכונות, ואם נהיה 10-15 שכונות ונצליח להכניס למשל ארבעה חברי מועצה, הם יהיו מחויבים לכל השכונות האלו. זה לא קל, אבל אני מחויב לכך. לי ברור שאם לא יהיה לנו נציג משלנו במועצת העיר, זה לא ילך".

לבנון מעיד ומספר כי ההיענות לרעיון גבוהה מאוד ומידי יום מצטרפים עוד ועוד אנשים. "אנשים פונים אלינו מכל רחבי העיר. הם מבינים שמי שקובע היום את סדר העדיפויות של התקציב, לא מביא

כונות הדרום ופעילים מהשכונות החדשות וממרכז העיר. לשיטתם, העירייה מזלזלת בנציגי השכונות ובתושבים ואינה משתפת אותם בהחלטות החשובות, כאלו הנוגעות לעיתים למה שקורה מתחת לבית שלהם. את זה הם רוצים לשנות.

"אנשי השכונות התחילו להבין את מה שגם אני הבנתי", אומר ארו לבנון משעריה, אחד מיוזמי המועצה. "כך למשל עשינו בשעריה רשימת ליקויים, רובם ליקויי אחזקה. לא משהו שצריך לבנות מהתחלה. מדובר בהרבה בורות ומחסור באמצעים ובעירייה אמרו לי שאין תקציב. שאלתי למי לפנות, ואמרו לי שזו החלטה פוליטית. הרבר הזה גרם לי לחשוב על מודל של דמוקרטיה ישירה. אמרתי בואו נעשה מודל לפיו מועצת השכונות היא המתווכת בין מועצת העיר לתושבים בשטח. היום נוצר מצב שרק הוועדים החזקים מקבלים, ומי שפחות חזק לא מקבל. אם אין לי חבר במועצה כלום לא מתקדם. לנו למשל בנו רחוב בשכונה בלי לשאול אותנו ובלי לדעת מה עמדתנו ומה דרישות התושבים. שכונת שעריה היא שכונה מוזנחת. יש לנו 11 מוסדות שלא משרתים את השכונה. יש כאן הרבה כוללים, פנימיות לנוער ובתי אבות. ביקשתי שיודיעו לי בכל פעם שרוצים להקים מבנה בשכונה,

אותו בוקר לח בשנת תרל"ח, כשנסדרה המושבה הראשונה במרכז הארץ באיחוד כוחות מרשים של יואל משה סלומון, זרח ברנט וחבריהם, ראשוני המתיישבים לבטח לא תיארו לעצמם ש-135 שנים אחר כך, יתאחדו לגוף אחד נציגי שכונות מכל רחבי העיר כדי להביא גם הם לשינוי. מעתה הם יסמכו רק על עצמם ולא על הפוליטיקה החדשה והבירוקרטיה. זוהי בדיוק האג'נדה המר"עננת של הקבוצה החדשה המתגבשת בימים אלה, קבוצה של תושבים בעיר שמאסה בהתנהלות העירייה. בשכונות מכנים אותם "מועצת התושבים", והם ירוצו, כך מסתמן, למועצת העיר בבחירות המוניציפ"ליות הקרובות תחת השם הפשוט והקולע: "הפתח-תקוואים".

בשבועות האחרונים פועלים יוזמי הקבוצה במרץ בכדי לגייס תמיכה רחבה בשכונות העיר. עד עתה גויסו למועצת התושבים פעיי"לים מכפר גנים ג', נווה עוז, צמרת גנים, שעריה, נווה גן ותקומה. המ"שפט שהם חוזרים עליו שוב ושוב, הוא שנבחרי הציבור צריכים לדאוג לאינטרסים של הבוחרים שלהם ולשכונות העיר, ולא לאינטרסים פוליטיים. הם מנסים לשכנע שהם פועלים לטובת התושב ולא כפי שקורה היום. בין הפעילים ישנם יושבי ראש וועדים, פעילים משי

נציגי שכונות פ"ת מימין עומדים: עודד חדאד (תקומה), צדוק בן משה (כפר גנים ג'), ריטה דוד (צמרת גנים), רועי פן (נוה גן), ארז לבנון (שער גיה). יושבים מימין: אביר נצח (צמרת גנים), שושי קרלין (צמרת גנים) ודב שטאוב (נוה עוז)

במועצת התושבים יהיו נציגים של השכונות, ואם נהיה 10-15 שכונות ונצליח להכניס למשל ארבעה חברי מועצה, הם יהיו מחויבים לכל השכונות האלו. זה לא קל, אבל אני מחויב לכך"

ארז לבנון

לי על הרעיון שלו, נדהמתי ופשוט ישבתי והקשבתי לו", מספר בן משה. "כשהגיע תורי לדבר אמרתי לו שהוא תיאר את הרעיון שלי מלה במלה. זאת היתה מעין ברית שנכרתה בינינו. התחלנו לדבר עם וועדים נוספים וכולם התלהבו מהרעיון. הקשר שלי עם נציגי ועד נווה גן הוא קשר חברי שלעולם לא אוותר עליו, אני פשוט מתבונן בהם ומתפעל מהרצון, הידע, היכולות והאנושיות בה הם מתפקדים. עם חבריי מנוה עוז אני בקשר כבר שנים וזהו קשר חברי הדוק שנוי לד מתוך פעילות משותפת לרווחת התושבים וביטחונם. זהו הבסיס למעשה להקמת מועצת התושבים - 'הפתח-תקוואים'. בפגישות הראשונות עם ועדי השכונות ונציגים בשכונות אחרות ההתלהבות היתה מדהימה. הרעיון נותן כוח גם למי שכבר אינו מאמין בפוליטיקאי המצוי וגם לאלו שרוצים לעשות למען תושבי שכונתם אבל אינם רוצים ללכת לפוליטיקה".

אז הבסיס הרעיוני למועצה הוא שאין עם מי לדבר? "לאחר הבחירות אתה נדהם שוב ושוב עד כמה ההגדרה נכונה. נבחר

המשך בעמוד הבא

בחשבון את התושב אלא את האינטרסים שלו. לש"ס למשל נתנו לעשות בשעריה כבשלה. במקרה הזה אני לא מחליט, אלא מחליטים בשבילי. צריך להציל את העיר ואת שכונותיה. תחשבו למשל אם היו משקיעים את ה-150 מיליון שקלים בשכונות ולא באצטדיון החדש? זה היה משנה את פני השכונות הוותיקות".

איך אתם מתכוונים לפעול, בלי תקציב ובלי גב כלכלי? "נכון, אין לנו תקציב. אנו פועלים מול העיתונות ועם הפייסבוק. יש לנו אתרי אינטרנט, אנו מתכוונים ללכת ולדבר להיגיון הבריאי של כל אדם, לטובת השכונה. יש לי הערכה ואני מחשיב את תושבי העיר כאנשים הגונים. שנים היתלו בנו וסיפרו לנו סיפורים, ואני מאמין שתושבי פתח תקוה יתנו לנו את הכוח לקבל חמישה מנדטים".

הברית הגדולה

אם עדיין לא השתכנעתם ולא הבנתם מה ייחודי כל כך במודל הזה, צריך רק לראות כיצד פועלים יחד נציגי שכונות שונות לחלוי-טין, באזורים שונים של העיר ובוותק ואופי אוכלוסייה שונה. דוגמה לכך הוא שיתוף הפעולה בין כפר גנים ג' ושעריה. "כשארז סיפר

שכונת כפר גנים ג'

השכונה וגם במיילים על כך שהגיע הזמן שוועדי השכונות ישתפו פעולה. כולם אמרו שעיר זו לא מדינה, ושהבעיות שלה הן לא אותן בעיות שיש במדינה ולכן אין מקום למפלגות ולגופים שמייצגים סיעה כזו או אחרת ברמה הארצית."

לדברי פן, כל חברי ועד השכונה החליטו פה אחד על הצטרפות למועצה באופן רשמי. "התושבים רוצים לחיות בשכונות שמקבלות יחס נורמלי ושירות ראוי מהעירייה. אצלנו בשכונה, לאנשים נמאס מהתהליכים שלוקחים הרבה מאוד זמן בעירייה, נמאס לאנשים שהחלטות מתקבלות משיקולים שהם לא תמיד טובת התושב ומחוסר התכנון לטווח הארוך. ההוכחה הטובה ביותר לכך היא נושא בית הספר עליו מדברים עוד מתחילת המילניום, כשהשכונה הוקמה. רמת ההשקעה בשכונה הוא אפסי. התושבים שילמו עשרות מיליוני שקלים וקיבלו כמעט כלום. מדובר בשכונה שאמורה להגיע ל-20 אלף תושבים ואין לנו פארק, כל הכיכרות מלאות בעשבים ובחול, בכל השכונה יש בסך הכל שמונה פחי אשפה, לא הקימו את הגשם רים שהבטיחו לנו שיחברו אותנו עם הפארק הגדול, יש לנו מנקה אחד בשכונה וזה לא הכל. לצערנו הכל נשאר בגדר הבטחות וכל הזמן אנחנו שומעים שהעירייה בגירעונות, ואנחנו שואלים איפה הכסף. אולי כשנאחד כוחות, יהיה ניצול יעיל יותר של המשאבים וייכנס דם חדש שיראה לאן הכסף הולך וידאג שהוא יושקע נכון. כששמעתי על הרעיון לראשונה, מיד אמרתי איך לא חשבו זה קודם. למרות שהיה לנו בהתחלה חשש שהעירייה תעניש אותנו כשכונה,

המשך בעמוד הבא

שכונת שעריה

"מאוד בחיוב, מתוקף העובדה שכולנו פועלים למען השכונות והתושבים שלנו וכולם מכירים ביכולות שלנו ומעריכים את הדרך והרעיון אותו הגינו. מפרגנים לנו בגדול מתוך ידיעה שזה יצליח בגי"ד. מי שמתכוון לרגע מביין עד כמה זה רעיון מדהים ומהפכני והעיר ותושביה זקוקים היום יותר מתמיד למשהו אחר מעל ומעבר למתרחש בשנים האחרונות."

יש עוד שכונות שרוצות להצטרף?

"בוודאי. אנחנו מקיימים מגעים עם שכונות נוספות, אבל אנחנו עובדים לאט כדי שלא נצא מפרופורציה. אנחנו רוצים לעשות את הדברים בצורה נכונה. נכון שלא בחרנו את השם הכי שיווקי, אבל בחרנו את השם שיפנה לתושבים ויספר להם עד כמה חשוב לנו להביא גאווה לליבם, גאווה בעיר שלהם שתתאפשר רק בעקבות עשייה ברוכה ובכל תחומי החיים שלנו."

רעיון מהפכני

גם שכונת נווה גן הצטרפה למועצה. מדובר בשכונה שעדיין נמ"צאת בתהליכי בניה מתמדת. חבר ועד השכונה, רועי פן, אומר כי הם נמצאים כבר תקופה ארוכה בקשר עם בן משה. "קודם כל יש לציין שעדיין לא נקבע מי יהיה נציג השכונה במועצת התושבים", הוא אומר. "צדוק עזר לנו מאוד בכל הפעילות בשכונה ונציגים של הוועד השתתפו כבר בכמה ישיבות שהתקיימו. מבחינתנו, מדוי בר על רעיון מהפכני שיכול לחולל שינוי בתפיסה ברמה הארצית ואפילו ברמה העולמית. לא רק אנחנו חושבים כך. לפני שהתושבים שמעו בכלל שעומד לקום גוף כזה, קיבלנו מספר פניות גם בפורום

המצב שבו קבוצות קטנות שלטו בעירייה, בראש העיר ובקופה הציבורית, לא היה כשר לשיטתי. הכוח שעומד מאחורינו, תושבי השכונות, לא קיבל ייצוג הולם עד כה וכעת נוכל לשנות זאת, מתוקף הימצאותנו במועצת העיר"

צדוק בן משה

המשך מהעמוד הקודם

רי הציבור נעלמים וכל ההבטחות מתמסמות באוויר תוך דקות. בדרך אותה הגינו גם נציגים ממועצת התושבים שאינם במועצת העיר הינם בעלי השפעה ישירה וגישה מידית אל נבחרי הציבור שלהם, מתוקף היותם חברים שווי ערך במועצת התושבים."

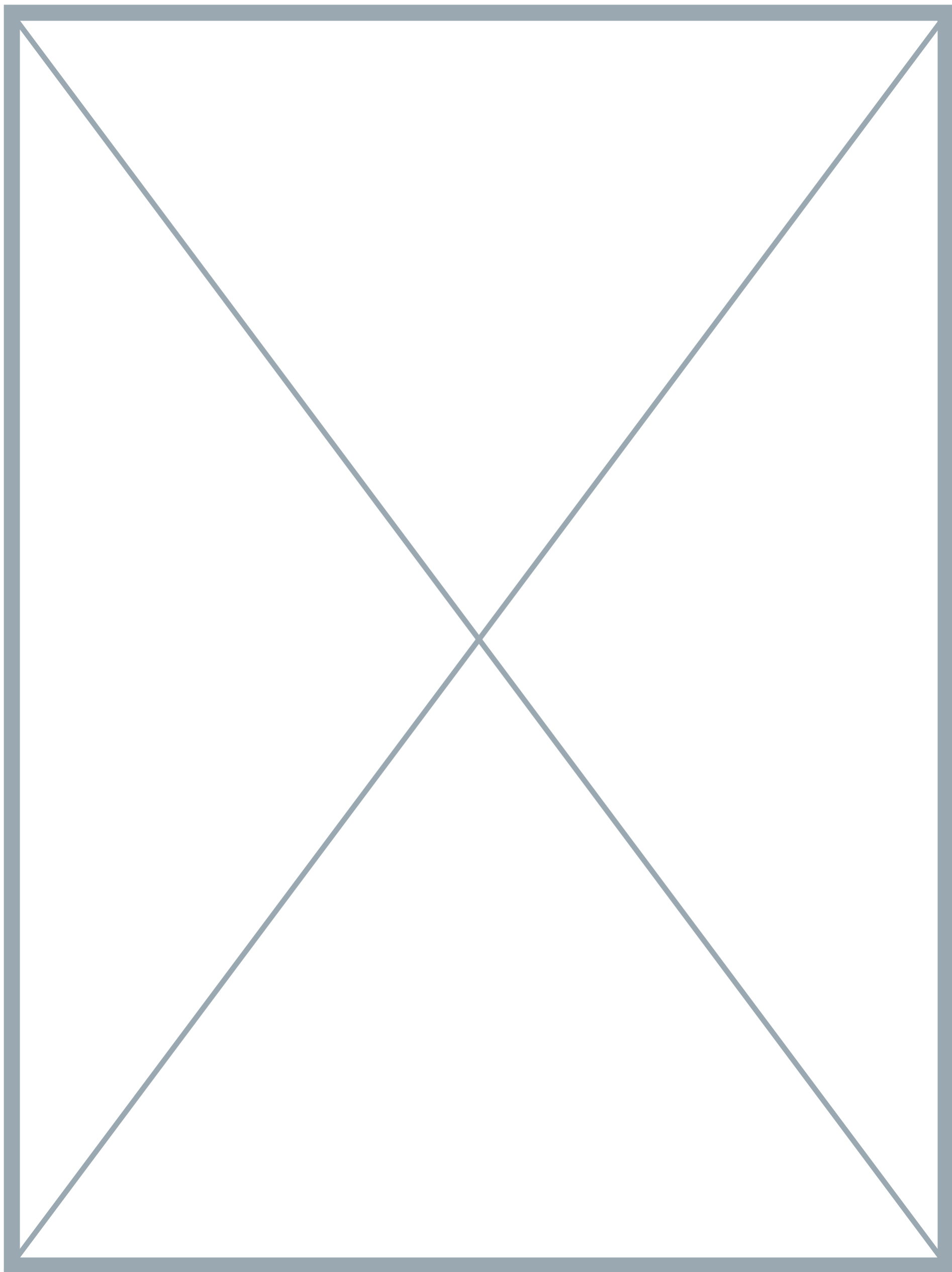
ומה אתם רוצים להשיג?

"אנחנו רוצים לגרום לשביעות רצון בקרב התושבים. לעיתים תושב שמקבל מענה, גם אם לא מספק, אבל מענה מידי, מרגיש שלא מזלזלים בו ויודע שמנסים. אנחנו רוצים לשנות את התנהלות העירייה, את השרות שהתושבים מקבלים ולהגיע לשקיפות מלאה בענייני העירייה מול התושבים, מכאן שברגע שבו הוחלט לשקף תהליכים אין דברים נסתרים והכל כשר."

מה היה נסתר או לא תקין עד עכשיו לשיטתך?

"בעיקר המצב שבו קבוצות קטנות שלטו בעירייה ובקופה הציבורית. הכוח שעומד מאחורינו, תושבי השכונות, לא קיבל ייצוג הולם עד כה וכעת נוכל לשנות זאת. מתוקף הימצאותנו במועצת העיר נשנה את מוקדי הכוח, אופן קבלת החלטות וחלוקת התקציבים. כמו כן אנו מעוניינים להפסיק את התנהלות מועצת העיר כפי שהיתה עד היום. הכל נעשה מתוך אילוצים ולא מתוך תכנון לטווח הארוך. רוב החלטות המועצה אינן טובות התושבים בלבד. העיר מתנהלת ולא מנוהלת והמטרה העיקרית שלנו היא לשנות זאת בכך שמוקד הכוח יהיה בידי התושבים."

איך בעירייה מקבלים את הרעיון?

שכונת נווה גן

כששמעתי על הרעיון לראשונה, מיד אמרתי איך לא חשבו זה קודם. למרות שהיה לנו בהתחלה חשש שהעירייה תעניש אותנו כשכונה, אבל כשראינו ששכונות נוספות מצטרפות, הבנו שהעירייה לא תוכל להעניש את כולם”

רועי פן

המשך מהעמוד הקודם

אבל כשראינו ששכונות נוספות מצטרפות, הבנו שהעירייה לא תוכל להעניש את כולם.”

תמורה הולמת

גם בשכונת נווה עוז מרגישים שאין להם אוזן קשבת. נציג השכונה, רב שטאוב: “הבעיה אצלנו ששנים השכונה אינה מקבלת את תשומת לב העירייה או הפוליטיקאים בעירייה. התושבים בשכונה מתלוננים על כך שמצב הניקיון והתשתיות ממש גרוע וכך גם הכבישים, המדרכות ותחילת זיקת העצים והגנים. אנו בוועד פועלים למען השכונה אולם ללא ייצוג הולם בעירייה לא יקרה כלום ואת זה אנו רוצים לשנות, לכן הרעיון של חברות במועצת תושבים בה יהיה לנו ייצוג ישיר במועצת העיר קסם לנו. אנו בטוחים שמכאן והלאה נוכל לראות שיפור בכל העיר ובמיוחד בשכונה שלנו.”

תקומה וקריית יוסף הן שתי שכונות מהוותיקות בעיר, בהן יש לא מעט מפגעים שדורשים מענה. “המועצה הוקמה כי יש רצון לשנות את המציאות ושתהיה מעורבות יותר גדולה לתושבים”, אומר עודד חדר, נציג השכונות במועצת התושבים. “מדובר ברעיון חדש ורענן ואני מאמין, ולא רק אני מאמין כך, שבסוף תהיה מציאות אחרת בעיר – מציאות בה תושב יקבל תמורה הולמת למה שהוא משלם ולמה שמגיע לו. אצלנו באופן ספציפי, יש לא מעט דברים שצריך לשנות. יש מדרכות ישנות והרוסות, הכבישים בחלק ניכר מהשכונה לא נראים כמו כבישים, יש רצון בעירייה להקים מתנס עבוד האזור הזה והתושבים, וכמובן יש את כל נושא הניקיון שממש במצב לא טוב. הרעיון צובר תאוצה ואנשים ששומעים על כך מגיבים בצורה מאוד חיובית ואני מאמין שככל שהזמן יעבור, זה יקבל יותר חשיפה ויותר אנשים יאמינו בכך. אני מאמין שנוכל להצליח ולשנות לטובת העיר, יש אנשים עם יכולות ורצונות טובים שנתרמו לפי רויקט ויחד עם כולם, נוכל להזיז דברים.”

“אני אחרון הרצים לפוליטיקה וזו לא מטרת החיים שלי”, אומר רון סבו, מפרויקט ספייס הסמוך לבית החולים בילינסון. “אני הצטרפתי לקבוצה מכיוון שאני רואה שמי שמנהל את העירייה אלו עסקנים ושליחי

מפלגות. אין להם רצון או שייכות לשכונות עצמן ומבחינתם שמור לי ושמור לך ורואים את זה בדברים הקטנים. כשפנינו אליהם בבקשה לרצף את הרחבה שהפכה להיות חנייה של בילינסון, הם הבטיחו שיטפלו בכך, אבל זה לא באמת קורה. כשהיתה לנו בעיה עם פועלים סינים שהשילטו על קרקע אדמה לידנו, עברתי אחר אחד ושום דבר לא עזר ורק אחרי לחץ מצידנו הפועלים יצאו משם. התושבים צריכים להבין שאנחנו בוחרים בדיקטטורה אחת לחמש שנים, שהיא לא חיה את המקום ואת הבעיות הקטנות שלנו. אותם מעניין אולי לפתח את העיר ולהוסיף אוכלוסיות, אבל ברמת השטח, זה לא יורד למטה ופה הכוח שלנו. אנחנו מגיעים מהשכונות ואחרי כל נציג יש דיירים, מתחם או שכונה וזה מה שאנחנו אומרים לתושבים, שיצביעו לאנשים שיש להם אינטרס משותף, שרוצים שיהיה טוב לשכונה ולא יבטיחו הבטחות לפני הבחירות ולאחר מכן יעלמו.”

מי הגה את השם של המועצה?

“כשהתחלנו לחשוב על שמות, עלה השם ‘מועצת העיר’ ואני אמרתי שזה מריח מפוליטיקה והצעתי את ‘הפתח-תקוואים’, זה שם שמדבר לכולם וכל אחד שגר פה יכול להתחבר אליו. הוא מייצג דברים מהותיים בעיר כמו חינוך, כבישים, איכות החיים. אנשים רוצים שהעיר שלהם תהיה נעימה, יפה וירוקה ושיהיה כיף לחיות ולהיכנס אליה.” ★

